

Interview met Kyril Zlotnikov

Cellist Kyril Zlotnikov speelt op zaterdag 4 november in de Breezaal een soloconcert met werken van Bach, Weinberg, Prokofiev en Casadó. Wij spraken hem over hoe het is om alleen op het podium te staan en over zijn liefde voor de muziekstukken die hij tijdens dit concert ten gehore zal brengen.



De meesten zullen je kennen als cellist van het Jerusalem Quartet. In de Stadsgehoorzaal speel je een solorecital. Geniet je van deze vrijheid, of mis je je kwartetcollega's?

Kyril Zlotnikov [lachend]: "Ik mis mijn collega's zeker niet tijdens een soloconcert! We brengen heel veel tijd samen door, volgend jaar bestaat het Jerusalem Quartet 30 jaar. We repeteren veel, reizen samen, en spelen gemiddeld 80 concerten per jaar. Het voelt als een tweede huwelijk – in zowel goede als slechte tijden. Ik kan enorm genieten van de concerten die ik los van het kwartet speel, met andere fantastische collega's waar ik veel van leer. Ik speel niet zo vaak concerten helemaal alleen. Ik ben opgegroeid als kamermusicus: ik speelde in mijn eerste ensemble toen ik acht jaar oud was. Ik kijk er nu naar uit om tijdens dit concert een paar heel interessante cellostukken aan het publiek te laten horen."

Sommige stukken die op het programma staan zijn fysiek zwaar. Hoe bereid je je daarop voor?

"Het is belangrijk om je energie te verdelen als je een heel concert alleen speelt. Als een muziekstuk rustig is, wil dat niet automatisch zeggen dat het minder energie vergt, want dan zou het saai kunnen gaan klinken. Ik zie het als een interessante uitdaging om daar een goede balans in te vinden. Als je alleen speelt, heb je geen

steun aan een andere collega. Je kunt je nergens achter verschuilen en het publiek hoort elke noot die je speelt. Daardoor kan je je kwetsbaar voelen, maar het geeft tegelijkertijd een enorme vrijheid. Je hoeft met niemand rekening te houden en kan de muziek spelen zoals je die zelf beleeft.”

Je speelt tijdens het concert heel uiteenlopende stukken. Heb je een favoriet?

[Lachend]: “Het politiek correcte antwoord zou zijn dat ik elk stuk wil laten klinken alsof het mijn favoriet is! Over de kwaliteit van Bach valt niet te twisten. Elke muzikant zou zijn dag moeten beginnen met Bach. Daarnaast ben ik dol op de suite van Cassadó. Het is gebaseerd op Spaanse volksmuziek en heeft zowel veel melancholie als vuur in zich. Iedere keer als ik dit stuk speel kan ik er opnieuw van genieten. De solosonates van Prokofiev en Weinberg worden jammer genoeg niet zo vaak uitgevoerd. Weinberg was een heel getalenteerde componist en een goede vriend van Shostakovich en Rimsky-Korsakov. Ik ben geboren in Minsk, Wit-Rusland. Alle goede Sovjet componisten uit die tijd schreven filmmuziek. Die stukken werden vervolgens opgenomen door koren en orkesten in de Sovjet-Unie en gebruikt voor de filmindustrie. Ik keek als kind veel tekenfilms, en zonder het te weten hoorde ik tijdens die tekenfilms muziek van Weinberg, maar ook van bijvoorbeeld Prokofiev, Khachaturian en Shostakovich. Pas toen ik ouder was besepte ik met wat voor kwaliteit muziek ik als kind op die manier gevoed werd! Weinberg kwam uit een Joods-Poolse familie, die moest vluchten aan het begin van de Tweede Wereldoorlog. Hij verloor de helft van zijn familie aan het Nazi-regime, en kwam in Minsk terecht. Hij werd vervolgens bijna door Stalin gearresteerd, maar Dmitri Shostakovich, die als beroemd componist veel aanzien had, wist dit te voorkomen. Doordat Weinberg onderdrukt werd, kon hij niet zo veel muziek componeren als hij had gewild. Daardoor heeft hij niet de plek in de muziekgeschiedenis gekregen die hij verdiende. Ik ben blij dat zijn muziek tegenwoordig steeds meer uitgevoerd en gewaardeerd wordt. Omdat ik in Minsk geboren ben en zijn muziek onbewust al sinds mijn kindertijd hoor, voelt het voor mij bijzonder om de muziek van Weinberg uit te kunnen voeren.”

Is je interpretatie van de stukken die je tijdens dit concert speelt door de jaren heen veranderd?

“Voor mij is interpretatie iets wat ontstaat, niet iets wat ik van tevoren bedenken. Het heeft te maken met hoe ik me op dat moment voel, met de akoestiek van de zaal, de energie van het publiek... Ik probeer me te laten inspireren door het moment zelf. Tijdens een concert ontstaan er altijd spontane momenten. Als ik geluk heb, lukt het me om de muziek te spelen zoals ik het op dat moment in mijn hoofd en in mijn hart voel. Dat voelt dan echt als magie.”